

POSTANOWIENIE

Dnia 6 października 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Siuchniński (przewodniczący)

SSN Józef Szewczyk (sprawozdawca)

SSN Henryk Gradzik

w sprawie **S. B.**

skazanego z art. 200 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 6 października 2015 r.,

wniosku obrońcy skazanego o wznowienie postępowania karnego zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Szczecinie

z dnia 13 listopada 2013 r., sygn. akt IV Ka 1306/13,

utrzymującym w mocy wyrok Sądu Rejonowego Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie

z dnia 11 czerwca 2013 r., sygn. akt VI K 902/12,

p o s t a n o w i ł

1. oddalić wniosek o wznowienie postępowania;

2. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adw. Z. W. — Kancelaria Adwokacka w S. kwotę 442,80 złotych (czterysta czterdzieści dwa 80/100), w tym 23 % VAT, tytułem wynagrodzenia za sporządzenie wniosku o wznowienie postępowania;

3. zwolnić skazanego S. B. od obowiązku ponoszenia kosztów postępowania wznowieniowego.

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 11 czerwca 2013 r., sygn. akt VI K 902/12, S. B. został uznany za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu z art. 200 § 1 k.k. w zb. z art. 201 k.k.

w zw. z art. 11 § 2 k.k. i skazany na karę 2 lat pozbawienia wolności. Na podstawie art. 41a § 2 k.k. orzeczono zakaz zbliżania się S. B. do jego brata R. B. na okres 5 lat. Na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwolniono oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych w sprawie.

Po rozpoznaniu apelacji oskarżonego i jego obrońcy Sąd Okręgowy w Szczecinie, wyrokiem z dnia 13 listopada 2013 r., sygn. akt IV Ka 1306/13, zaskarżony wyrok utrzymał w mocy, uznając apelację za oczywiście bezzasadną.

Sąd Najwyższy po rozpoznaniu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego S. B. wyrokiem z dnia 7 października 2014 r., V KK 104/14, zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w Szczecinie oraz utrzymany nim w mocy wyrok Sądu Rejonowego Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie uchylił w części dotyczącej kwalifikacji prawnej czynu przypisanego skazanemu oraz podstawy wymiaru kary – w zakresie w jakim powołano w nich art. 201 k.k., art. 11 § 2 k.k. i art. 11 § 3 k.k. i przepisy te wyeliminował z kwalifikacji i podstawy wymiaru kary.

Obecnie obrońca skazanego złożył wniosek o wznowienie postępowania na podstawie art. 540 § 1 ust. 2 lit. a k.p.k., wnosząc o uchylenie wyroków Sądu Rejonowego Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie, Sądu Okręgowego w Szczecinie, Sądu Najwyższego i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie.

W uzasadnieniu wniosku podniósł, że w sprawie ujawnione zostało nowe osobowe źródło dowodowe w postaci świadka S. K., który według wiedzy skazanego był obecny przy skazanym w czasie rzekomego popełnienia przez niego czynu zabronionego i ma wiedzę na temat zachowań skazanego wobec pokrzywdzonego R. B. w listopadzie 2011 r.

Prokurator Prokuratury Generalnej w pisemnym stanowisku z dnia 31 sierpnia 2015 r. wniósł o oddalenie wniosku o wznowienie postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek o wznowienie postępowania nie jest zasadny.

Przepis art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k., na który powołuje się w swoim wniosku obrońca, przewiduje wznowienie postępowania, jeżeli po wydaniu orzeczenia ujawnią się nowe fakty lub dowody nieznanne przedtem sądowi orzekającemu w sprawie, wskazujące, że prawomocne orzeczenie z powodu nowych faktów i

dowodów jest niesłuszne. Podstawa wznowienia postępowania *propter nova* opierać się może tylko na takich faktach lub dowodach, z którymi sąd nie zapoznał się w toku prawomocnie zakończzonego postępowania, inaczej mówiąc, nie znał ich przy orzekaniu. Podstawy wznowienia nie mogą stanowić wszelkie nowe dowody lub fakty, a jedynie takie, które jednocześnie wskazują na jedną z trzech okoliczności wyczerpująco wymienionych w punkcie 2 art. 540 § 1 k.p.k. W orzecznictwie Sądu Najwyższego konsekwentnie uznaje się, iż nowe fakty, czy dowody, wskazywać mają na zaistnienie wysokiego prawdopodobieństwa błędu sądowego w zakończonym prawomocnie postępowaniu sądowym. Innymi słowy, muszą stwarzać duże prawdopodobieństwo uniewinnienia skazanego po wznowieniu postępowania, albo skazania go za przestępstwo zagrożone karą łagodniejszą niż to, za które go skazano. Tym samym nie chodzi jedynie o przedstawienie wątpliwości, co do wcześniejszych ustaleń faktycznych (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 lutego 2011 r., III KO 77/10, nie publ.; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 kwietnia 1996 r., V KO 2/96, OSNKW 1996, nr 7-8, poz. 47; wyrok Sądu Najwyższego z 10 października 1995 r., II KO 76/94, OSNKW 1996, nr 1-2; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 października 2004 r., III KO 32/02, OSNKW 2004, z.10, poz. 99 i cytowane tam orzecznictwo; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 lutego 2009 r., III KO 73/08, R-OSNKW 2009, poz. 396; P. Hofmański, E. Sadzik, K. Zgryzek, Kodeks Postępowania Karnego. Komentarz, t. III, Warszawa 2012 r., s. 375-376, 380-381).

Odnosząc powyższe uwagi do realiów rozpoznawanej sprawy stwierdzić należy, że wnioskodawca nie przedstawił żadnych nowych faktów, czy dowodów, które w sposób wiarygodny podważałyby przyjęte w niniejszej sprawie ustalenia faktyczne, a więc to, że S. B. dopuścił się przestępstwa z art. 200 § 1 k.k. wobec małoletniego R. B.. Chociaż osoba S. K. może być z formalnego punktu widzenia postrzegana jako „nieznane przedtem sądowi źródło dowodu” w rozumieniu art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k., to obrońca w żadnej mierze nie wykazał, aby zeznania tego świadka mogły w sposób wysoce prawdopodobny i wiarygodny podważyć prawdziwość dokonanych w rozpoznawanej sprawie ustaleń faktycznych. Podkreślić należy, że w postępowaniu wznowieniowym, z uwagi na obalenie prawomocnym wyrokiem skazującym zasady domniemania niewinności, ciężar

uprawdopodobnienia podstawy do wznowienia postępowania z art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k. spoczywa na wnioskodawcy. Zatem to skazany, w razie powoływania się na podstawę *de novis*, obarczony jest ciężarem uprawdopodobnienia zasadności wniosku o wznowienie postępowania. Nie jest przy tym wystarczające samo powoływanie się przez autora wniosku na nowy fakt, czy dowód, ale powinien on przedstawić, co najmniej tzw. dowód swobodny (np. w przypadku wskazywania na nowy dowód osobowy - utrwalone w jakikolwiek sposób oświadczenie pochodzące od danej osoby), świadczący o błędności skazania (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 kwietnia 2007 r., II KO 60/06, OSNwSK 2007, nr 1, poz. 875; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 kwietnia 2008 r., II KO 84/07, OSNwSK 2008, nr 1, poz. 878; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 marca 2014 r., III KO 4/14, nie publ.). Z przedstawionych wyżej względów nie mógł zyskać aprobaty postulat przesłuchania w charakterze świadka S.K., który - według obrońcy - był obecny przy skazanym w czasie popełnienia przypisanego mu czynu zabronionego i ma wiedzę na temat jego zachowań wobec pokrzywdzonego R. B. w listopadzie 2011 r. Samo bowiem zapewnienie skarżącego, że świadek ten dopiero przekaże w ramach czynności sprawdzających wiadomości, które uprawdopodobnią w stopniu wysokim wadliwość skazania, nie może zostać uznane za wystarczające.

Nie bez znaczenia pozostaje również fakt, że zawarte we wniosku o wznowienie postępowania oświadczenie obrońcy S. B. stoi w sprzeczności z treścią wyjaśnień składanych przez oskarżonego w toku postępowania sądowego, podczas których kategorycznie zaprzeczał, aby w czasie objętym zarzutem był przez kogokolwiek widziany (k. 299).

W świetle stwierdzenia braku podstaw do wznowienia postępowania bezprzedmiotowym jest ustosunkowywanie się do wniosku obrońcy o dopuszczenie w sprawie opinii wariograficznej pokrzywdzonego R.B., w szczególności jeśli zważyć, że do przeprowadzenia wskazanego dowodu konieczne jest uprzednie uzyskanie zgody badanego.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy postanowił jak na wstępie. Uznać przy tym należy, że sytuacja materialna skazanego, która uzasadniała

wyznaczenie mu obrońcy z urzędu, przemawia również za zwolnieniem go od kosztów postępowania w przedmiocie wznowienia.